

ABONAMENTUL
 un an . 24 Cor.
 sem. an . 12 "
 o lună . 2 "
 Ziarul de Duminică
 un an . 4 Cor.
 pentru România și :
 America . 10 Cor.
 al de zi pentru Ro-
 mania și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2—3.

INSERȚIUNILE
 se primesc la adminis-
 trație.
 Manuscripte nu se îna-
 poiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Prefaceri.

Politica internă a monarhiei a ajuns la o spântie. Criza unguerească a ajuns să fie criza guvernului ungueresc numai, ci și a monarhiei întregi și a politicii ei interne. Până bine de curând, mersul politicii interne a fost un progres neconținut, la popas la popas un drum de biruință câmpită a aspirațiilor unguerești. La început nu s'au împotrivire dela vre-un partid puternic nu se ridica în calea lor. Rezistența țării și mai ales a actualului ei reprezentant părea mai mult o cedare șovăitoare care încuraja navala lăcomiei unguerești.

Azi rezistența s'a trezit și se organizează în Austria cât și în Ungaria. La noi avantajarea dlui Iuliu Maniu împotriva maghiarilor armatei este începutul acestei împotriri. În Austria partidele cele mai însemnate s'au aliniat împotriva ei și partidul cel mai mare, cel mai influent, partidul creștin-social, care este al viitorului, luptă cu toate puterile țării împotriva oricărei noi concesiuni unguerești.

Azi e cert că înfrunării acestui partid se vede în partea cea mai mare faptul că țării nu au primit până acum alte concesiuni. Luptând nu împotriva maghiarilor numai, ci chiar împotriva slăbiciunii Bur-
 bur-lui, ei au ajuns un factor și coroana este nevoită a ține cont azi și de ei ca de un factor, pe când mai de mult concesiunile unguerești se hotărau numai între coroană și reguri fără ascultarea altor partide.

De parte de a-și realiza visul: Ungaria independentă, prin politica lor de concesiuni, unghurii au avut darul de a trezi împotriva tuturor popoarelor din monarhie.

Popoarele din Austria, nepăsătoare până ieri, azi își pun întrebarea care trebuie să fie programul lor față cu aspirațiile unguerești. Incet și pe nesimțite două mari taberi se desfac și se lămuresc tot mai mult având două steaguri, două idealuri potrivnice.

Asupra unui lucru amândouă taberele par a se uni: actuala organizație politică a monarhiei nu mai poate dăinui. Pentru a trăi, monarhia trebuie să-și schimbe alcătuirea ei lăuntrică.

Dualismul de azi și-a trăit traiul. Deși el stă de mai mult de 40 de ani, el nu reprezintă decât o fază de tranziție spre o nouă alcătuire pe care a pregătit-o. Epoca asta nouă a chemat la viață atâtea noi forțe, atâtea îndrumări și idei nouă, încât vechea structură grosolană și dintr'o bucată o monarhie nu le mai încapă, nu le mai poate da formă și expresie. E o nouă mișcare, un nou duh și o nouă epocă ce se prevestește și cere o formă nouă.

Deoparte politica de expansiune națională unguerească arămintă a sparge unitatea monarhiei. Ideia națională sud-slavă a creat trebuința unei noi alcătuirii, statul sud-slav în sânul monarhiei. Aspirațiile de viață națională ale nemaghiarilor din Ungaria cer încetarea asupririi unguerești și participarea lor la puterea publică a statului. De altă parte, interesul monarhiei este de a-și men-

ține situația de mare putere cu armată puternică și unitară spre a se apăra pe sine și popoarele dintr'înso de năvala colosului dela nord. Iată atâtea îndrumări, atâtea trebuințe și interese noi cari cer o prefacere adâncă și mare în lăuntrul monarhiei spre a-i da nouă îndreptățire și nouă putere vieții sale.

Să vedem însă care-i idealul ce reprezintă cele două tabere. Ne vom îndrepta după cele două ziare cari reprezintă mai conștiințent cele două direcții opuse, deoparte »Budapesti Hirlap« de alta »Reichspost« din Viena.

După ziarul imperialismului ungueresc centrul de greutate al monarhiei va trebui mutat din Austria în Ungaria la Budapesta. Ungaria a dat dovadă că are o opinie publică unitară și puternică (nu îndrăznește însă să afirme: o *poporație* unitară) și înfățișează un razim mai sigur pentru politica de mare putere a dinastiei decât Viena și Austria cea sfâșiată de lupte naționale. Teza a fost repetată adesea și exprimată și acum de curând în fața unui congres panslavist.

În acelaș timp o serie de articole din »Reichspost« arată trebuința de a se preface monarhia în fața noilor ei trebuințe. Reproducem propozițiile cari rezumă concluziile:

Politica coroanei va fi tare atunci când va pași pe calea necesităților. În Ungaria ea conduce la reforma electorală (a adevăratului vot universal N. R.) iar în sud-estul monarhiei la o nouă alcătuire de stat... Ridicarea ei este ceasul de moarte a dualismului șubred prin temelile sale și care dăinuiește și azi numai în formă.

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

In jurul seratei etnografice.

Înainte de serată.

Trebuiau dansatori mulți, băieți tineri și chipeși. Președintele Reuniunii trimetea răvașe peste rașe în toate părțile. Multe rămăneau fără rașe. Ce vreți? Un tânăr român bine crescut și dator să răspundă la rugămintile femeilor. S'a găsit unul, care n'avea patima asta a tării, un student la litere, mi-se pare:

Magnifică Doamnă!

A invitația St. D.-v. am onoarea a răspunde cu un gestic: nu! Nu mai însir motivele, cari mă ducă la pasul acesta. Amintesc unul singur: eu sunt principiu contra petrecerilor. De altfel în Arad sunt tineri, mai frumoși decit mine, cari doresc să se rețină... și cred, că nu se va simți lipsa mea!

Cu respect:

N. Tărăboiu
 stud. univ.

De era să facă »magnifică« doamnă? a tăcut și nu s'a supărat... în națide, că până la anul, d'cu o altă serată, simpaticii noștri tineri se deprinde și ei cu apucături — mai puțin gestic...

*
 Se făceau probe aproape în fiecare zi. »Invățați și ne petrecem de minune. Eram numai noi. Câțeva mame îngăduitoare: publică câțeva chipuri bălaie, câțiva tineri cu rolurile

împărțite bine. Și ce mai gălăgie, doamne. Câte mișcări stângace, câte muștrări cochete și cât ris primăvarațic pe urma lor. De-a dragul să înveți jocurile românești — fără profesor...

Dar nu știu cum și nu știu de unde, în atmosfera asta de o intimitate senină, a răsărit deodată — un candidat de însurătoare... El se pricepea la toate, vorbia tare, se zdrobia tot, dicta.

— Hop, stați! Nu-i bine... Cercul e prea larg... Prea târși picioarele... Domnișoară Silvia, noi jucăm amândoi la mijloc. Pe D-voastră vă rog să priviți cu atențiune... Muzic! Unu, doi, acum! Uite așa!... Așa se face... Acum probăm odată cu toții... Stați! Nu-i corect... Încă odată!...

Se dusese pe pustii toată petrecania. Iscusitul candidat se făcuse stăpân atotputernic. Numai el gesticula, numai el știa să joace. Hora așa, Lugojana așa, — ne pisa mereu și la probe și după probe și înainte de probe. — Dela o vreme ne plictisea atâtea știință...

Am avut noroc cu o domnișoară. Știi, un drăcșor de fată dela sate, cu obrazul ca un măr și cu jar în ochi. Cum a venit între noi, i-a ghicit slăbiciunile fericitului maestru.

— D-ta ai mișcări elegante... joci mai bine decât toți... foarte frumos, d-le Popescu...

— A, mulțumesc domnișoară! Da, joc bine, recunosc. Nu vreau să par modest...

Domnișoara vorbia tare, să auzim și noi. Dar d. Popescu nu înțelegea... După câteva minute aceiași convorbire:

— D-ta ai mișcări elegante... etc.

— A, mulțumesc... etc.

Și d. Popescu nu înțelegea nici acum. Domnișoara i-a mai spus odată, și încă odată, și d. Popescu tot nu înțelegea. A cincina-oară însă a pățit-o.

— D-ta joci mai bine, decât toți, d-le Popescu... foarte elegant...

— A, mulțumesc domnișoară! Imi pare bine, că vă place...

— Să nu-ți pară bine de loc, d-le Popescu. D-ta nu vezi, că eu »glumesc«?...

Domnul Popescu s'a roșit nițel, a tușit, a mai gângăvit ceva, și... după serată bagseamă, a părăsit Aradul — fără să se logodească măcar...

Un țaran dela marginea orașului ar fi vrut să vadă și el *sărata*. Auzise, că se face lucru mare. Vine și-un prinț din România!

Cum să întocmiască, să între și el? Biletul — cam scump. Cunoscuți cu trecere n'avea, ca să se furișeze gratuit.

Cu vreo două zile înainte a început să dea târcoale pela »Crucea Albă«. Și să sucia și să învârtia în jurul chelnerilor, doară-doară va găsi vr'un modru, să pătrundă în sala cu *sărata*.

Sâmbătă l-am întâlnit la intrarea otelului. Leșiam dela probe.

— Domnișorule, să mă iertați, da'și avea o vorbă...

— Poftim!

Și omul s'a pornit să-mi spună pe îndelete, că el bucuros ne-ar face orice slujbă, ne-ar aduce țoale, ne-ar așeza scândurile, ar păzi pela uși, — numai să-i dăm și lui o *fudulă*.

Formațiunea asta nu va schimba granițele Ungariei, dar ea o va subordona imperiului ca și pe celelalte părți ale monarhiei.

Evident, noua formațiune preconizată de »Reichspost« nu este decât o variantă a Marii-Austriei a dlui Aurel C. Popovici, în vreme ce idealul preconizat de »B. H.« e întărirea și desăvârșirea actualei stăpâniri absolutiste a rasei ungurești în Ungaria.

Care din cele două idealuri are nădejdea izbânzii și care va avea și simpatii noastre? Răspunsul e simplu: acela care garantează mai mult existența națională a tuturor poporului din monarhie deci și pe a noastră. Idealul unguresc privește monarhia drept un câmp de exploatare și expansiune națională ungurească și popoarele ei drept material brut menit să servească asimilării și măririi ungurești, o pradă destinată de-a fi înghițită de molochul imperialist unguresc.

Idealul celalalt, austriac, e idealul libertății pentru toate popoarele. Austria dovedește tot mai mult că știe să respecte și să dezvolte individualitatea națională a fiecărui popor.

Tactica prin care fiecare tabără își urmărește ținta e nu se poate mai caracteristică. Pe când unii, austriaci, caută a-și crea prieteni și aliați, de altă parte ungurii se înconjură cu o zonă de vrășmași. Idealul celor dintâi e idealul libertății și egalității naționale în cadrele monarhiei, idealul celor de-al doilea e idealul asupririi și exploatareii naționale.

Mai poate fi vorba pentru noi de o alegere?

Condițiile în care s'a încheiat convenția austro-română. După cum am anunțat, tratativele pentru încheierea convenției comerciale cu Austro-Ungaria s'au terminat, iar azi se va subscrie, de cătră împuterniciții celor două state. Prin convențiune România a obținut înlesnirea exportului de vite în Austro-Ungaria, sub formă de carne de măcelărie, atât pentru consumația statului vecin, cât și pentru tranzitarea în alte state prin acel stat. În schimb România, a acordat Austro-Ungariei clauza națiunii celei mai

favorizate, de care acel stat beneficiază în virtutea convențiunii dela 1893. Convențiunea, după cum am spus, va avea durată până la 1917 și condițiunile puse în ea, cu privire la exportul de carne, vor fi îndeplinite în nouă ani.

Numărul de vite al căror echivalent de carne se va exporta, n'a fost fixat. S'a stabilit însă un contingent progresiv calculat astfel ca în ultimii ani ai consumațiunii cantitatea de carne admisă a se importa în Austro-Ungaria să întrecă cu mult cantitatea ce fusese concedată Serbiei. Se știe că Austro-Ungaria convenise ca Serbia să poată exporta anual carnea provenită dela 35.000 vite mari și dela 70.000 rămători.

S'a mai acordat României permisiunea de a exporta în monarhia vecină un anumit număr de oi în fiecare an pe tot timpul convențiunii.

Semnarea convenției de comerț între România și Austro-Ungaria s'a făcut ieri la orele 9, la palatul ministerului afacerilor străine din București.

Convențiunea va fi semnată de d. Ion I. Brătianu, în numele României, de A. S. Sa principele de Schoenburg, în numele Austro-Ungariei, de d. Riedl, în numele Austriei și de d. Sterényi, secretar la ministerul de comerț ungar, în numele Ungariei.

Constituirea partidului naționalist german. Dumineca trecută partidul naționalist german din sudul Ungariei și-a constituit comitetul central precum urmează: Președintele partidului: Dr. Ludwig Kremling, vice președinte Johann Röser jun., secretarul executiv Victor Orandi-Hommenau, redactor, s'au mai ales și câțiva președinți de secțiune: Dr. Karl Erling președinte pentru Bănatul de sus (Timișoara până la Seghedin, comitatul Torontal până la Arad), vice-președinte Jakob Berg și Nikolaus Bernad, secretar dr. Otto Erling, președinte pentru Bănatul-de-jos (Vârșet, Biserica-Albă, Panciova și ținutul), Reinhold Heegn, inginer, vice președinte Eduard Ritter v. Kurz și dr. Simon Bartmann, secretar dr. Eduard Rittinger.

Președinte pentru Bacica: Friedrich Hess, vice-președinte Josef Bolz și Hans Eidenmüller, secretar Franz Dussing. S'a mai hotărât de-a da dezvoltare organizației economice și de-a ajuta mai ales înființarea de cooperative sistem Raiffeisen pentru întărirea economică a poporului.

Conferința a hotărât și înființarea de asociații pentru sprijinul reprezentațiilor teatrale germane ce se vor da prin trupe ambulante în comunele nemțești.

pe rând, Lugojana, Ardeleana, Pe picior. Veneau părechile cu portul simplu, tot mai simplu, dela sate. Să înșirua cântecul tot mai potolit și mai duios. Eu le auziam și le vedeam, ca prin vis, pe toate, căci sufletul îmi colinda prin alte ținuturi, multe, cari lipseau de aici. Unde-s mândrețele de cămăși din munți, cu fluturii lor sprinteni? Unde-s măgelele de pe Someș? Unde-s flăcăii și frumoasele de pe Târnave, cari bătătoresc pământul să-l usuce. Și șesul cu zecile de hore de-o zburdălnicie nebnatecă?...

Și unde-i artistul cu mâna singură, să strângă și să închiege într'un întreg armonic toată poezia asta surprinzător de variată și de complexă a portului, a jocului și-a cântecului nostru dela țară?

Ce zici, d-le Brediceanu, încercăm la anul să mai facem o serată etnografică? Alta, una nouă. *Incercăm?...*

...M'a trezit clopoștii călușerilor. Șase voinici și cu vâtavul șapte. Căciulele negre, țuguiate, cu moțul adus nițel, ca la Mihai-Viteazul. Cămășile scurte, încrețite, strânse în cingătoare tricolore, discrete. Nojițele opincilor înfășurate frumos în jurul pulpelor, până la genunchi.

Jocul lor e o deslănțuire de epopee furtunoasă. Când se leagă potolit, când se scutură, par'că s'ar lepăda de toate grijile lumii, când să zburciumă aprins ca o vâlvătaie lacomă. Iar clopoștii dela opinci își încrucișează glasul lor mistic cu chiotul vioarelor.

Frumos joacă vâtavul! Și undeva, în public, o mireasă albă-albă să pitește, se ascunde, i teană... Li surprind ochii, cum răsăr de abia după pălăria unei doamne, și sorb de departe, lung, fără să se mai sature...

Corespondență din Paris.

Intr'un salon 'parizian... Scriitorii și coanele. — Xylas ori societatea? O Helita interesantă: colecțiile de rarități ale Victorien Sardou.

Paris, 20 Aprilie.

Prietenul meu Claude Anet, ziarist de talent, căruia confracții îi zic »Oglinda lumii«, m'a introdus aseară într'un salon plin de literați. De un colț, mi-i arăta unul câte unul și răsucindu-mustata nervos, îmi vorbea repede, în fraze ziar, ca și cum mi-ar fi dictat un articol:

— Nu mai trăim în vremea bohemilor. Scriitorii s'au lăsat de beutură, și-au tuns pletele sărăcia. Acum, ei au rente, umblă în automobile și sunt decorați. Se duc în lume. În Paris există saloane care să nu ofere oaspeților săi om de litere. Sunt de toate felurile, după cartier. Prin mahalale umblă cei cari iau 20 de franci pe nuvelă: vin pe jos sau cu tramvaiul și-și stăghețele pe covoarele de pe sală. Saloanele au scriitori cu renume. Imi închipui că sub imperiul fiecare salon își avea generalul.

De trezeci de ani de când trăim în pace, prestigiul războinicului a fost șters de acela al literaturii. Să ne bucurăm, confracții!

...Unii, se plâng că oamenii de litere umblă prin saloane. În cărțile și piesele dramatice din vremea noastră, nu se prea vede scriitorii cunosc bine lumea asta.

Mai la fiecare piesă nouă, spectatorii și criticii strigă: »Dar în ce lume suntem noi? Umblă autorul ăsta? De unde și-a luat modelele?«

Și nimeni, într'adevăr, nu cunoaște această lume. Nimeni, afară de autorii dramatici cari trăiesc acolo...

... Uite Xylas, de câte ori e vorba de el, e de ceiu să fie plâns.

»Lumea l-a pierdut. Din ziua 'n care a defile în fața unui șir de valeți, ca să salute pe stăpânul unei case, s'a isprăvit cu talentul sau. Originalitatea i-a sburat. E îmbăxat cu parfumul doamnelor mari. Odinioară, operele lui, scrise într'omera din cartierul latin, aveau și ceva de nobilitate în ele; iubea ideile, căuta să câștige stima confracțiilor și a măiestrilor săi, simpatia tinerilor.

»Dar n'a putut să reziste succesului; a intrat în saloanele frumoase și de-atunci un *bism* înspăimântător s'a agățat de el. Jumătatea volumelor lui sunt consacrate în descrierea marilor eroinei sale nobile. Nu știu ce om de literă spunea »La începutul fiecărei povestiri a Xylas există câte o scară de marmoră pe care n'am putut s'o urc niciodată.«

Apoi se pleacă, scoate năfrămuța, și-și atinge ochii mele umezi...

Și multe alte lucruri frumoase am văzut noaptea ceea... Și le-am înțeles pe toate.

Am văzut o fată bătrână cum alerga cu vâta dela un tânăr la o domnișoară, pe care ar vrut s'o facă fericită. Și-am înțeles bunătața îngrijorarea asta a fetelor bătrâne...

Am văzut un ofițer trist, și-am înțeles motivele vulturului cu două capete...

Am văzut bruneti, cari se învăteau în saloanele blondelor, și-am înțeles: căutau motive naționale pentru blonzii printre brunete?

Un singur lucru nu l-am înțeles: ce se face cu blonzii printre brunete?

— Ia ascultă, d-le Toni, dacă mai joci frumos, să știi, că ne supărăm pe d-ta...

Dar dintre multele vedenii, cari vin să mă înfruntă bure în astăseară, se desprinde luminos chip neliniștit de femeie.

O zăresc pe drum, pe la cunoștii de departe după costume și după cântărețe. O întâlnesc strădă încunjurată de tineret gălăgios și îndălnic, sfătuiind și îndemnând, ca o mamă iertătoare. O regăsesc în odaia de lucru, cum coasă, ca o grămădește planuri peste planuri, cum scrie scrisori lungi, însuflețitoare tuturor.

De ce? Ca să ne petrecem bine, noi tinerii și să se strângă parale multe pentru școala de literatură?

Și ce frumos îi ședea, când sta deoparte, sala de bal, și privia zimbitoare, cu fața scâmbie, înd de mulțumirea, pe care o lasă totdeauna conștiința unei munci isprăvite...

Sărutăm mâinile, doamnă.

Anunț de căsătorie!

tinăr frumos cu existență strălucită, impunătoare, în etate de 23 ani, avere de 24.000 cor., comerciant, care o prăvălie foarte mare, case și păcăută o față cultă, cu 8-10.000 cor. care i-se va asigura.
 Doile numai cu intențiuni serioase se trimit la administrația »Tribunei« Frumos».

ANUNȚ.

repețez momentan pentru prăvălia mea manufactură și spițarie **2 sodali**

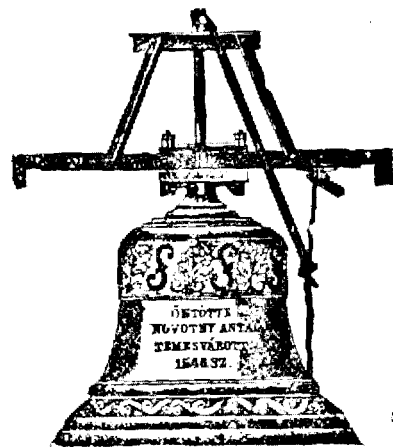
George Turcoane Zsebely.

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătoria de clopote. Fabrica de scane de fer pentru clopote, alui **ANTONIU NOVOTNY - FABRIC.**

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul în te cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară -- ca violina -- cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibrație mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, -- spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut -- ca și spre turnarea de toace de metal. Preț-auranturi ilustrate gratis.

ANTONIU BARTHEL

sculptor, auritor și fabricant de iconostase și altare

BRĂȘOV — BRASSÓ, Kereszt-utca 1.

Fa e cu prețori moderate:

iconostasuri, altare amvoane, jertfelnicuri

primește renovarea iconostaselor vechi, a altarelor, a jertfelnicilor și a amvoanelor, precum și tot felul de lucruri în branșa asta; cu concursul pictorilor renumiți pentru pictarea icoanelor, precum și tot felul de aurituri.

KATZKY ANTAL

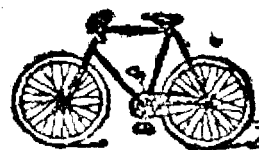
atelier mehanic de mașini de cusut și biciclete
 Temesvár, Belváros
 Lonovics-u. 6 sz. (Intra-rea prin partea str. Jenő főherceg).

Se angajază să repare și să procure mașini de cusut, mașini de împletit otorapt, biciclete motoare, automobile, gramofoane și mașini de scris, precum sonerit electrice și repararea telegrafelor de casă și introducerea lor.

Ține în deposit mașini de cusut vechi și biciclete, tot așa gramofoane și părți separate de mașini de cusut și biciclete.

Mare asortiment în plăci românești pentru gramofoane cu diametru de 25 cm., 4 cor. 50 fil.

Preț carent gratuit și porto franco.

„Sapa de aur“.

FRAȚII BURZA

fierărie și vânzare de praf de pușcă

Telefon Nr. 604.

Arad, Boros-Béni-tér Nr. 1

recomandă depozitul bogat în prăjini de fier, plăci de fier, sîrmă și cuie de sîrmă, osii de fier pentru trăsuri și echipagii, instrumente pentru orice ram industrial, articlii de fierărie pentru zidiri și mobile, vetre pentru fiert și sobe de fier turnat, arme și recvizite de împușcat, vase de fier pentru bucătărie, tot felul de mașini agricole.

Mare depozit de

Mașini de sămănat pentru cucuruz și napi.

conform împrejurărilor și trebuințelor noastre simple, foarte recomandabile

cu 2 rînduri Cor. 34.—
 „ 3 „ „ 40.—

comandă

Găuri pentru săpăutul cucuruzului și a viei,

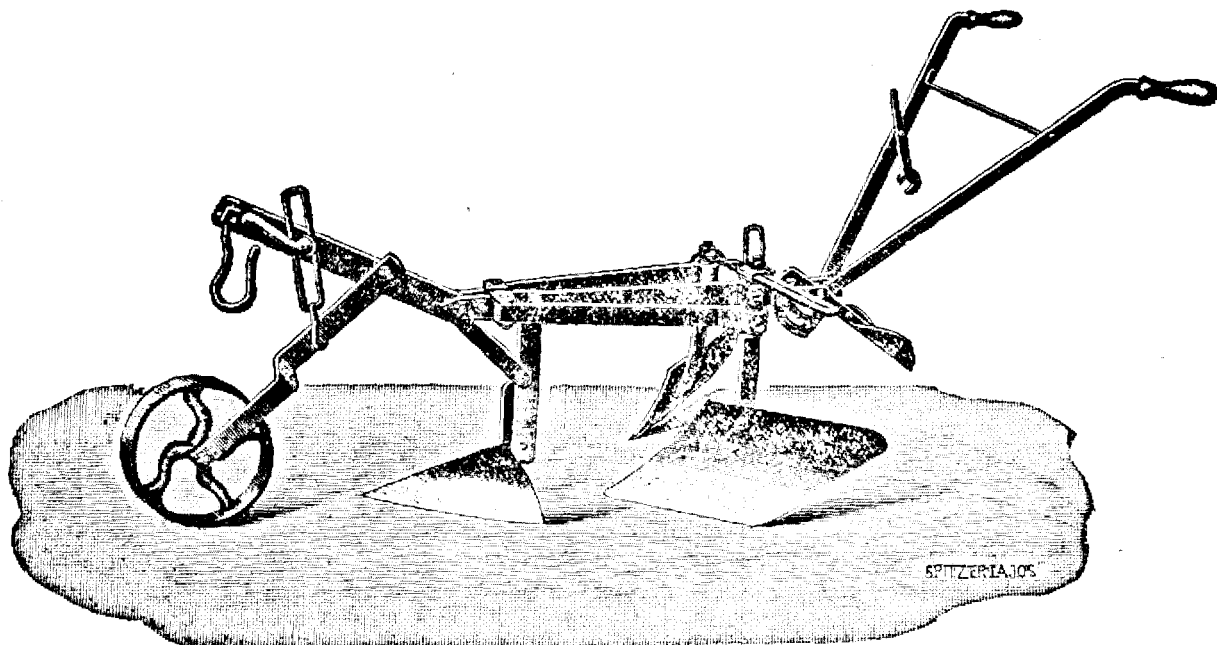
sunt simple și de o abilitate excelentă pentru lucru, întrec orice alte fabricate și sunt foarte convenabile.

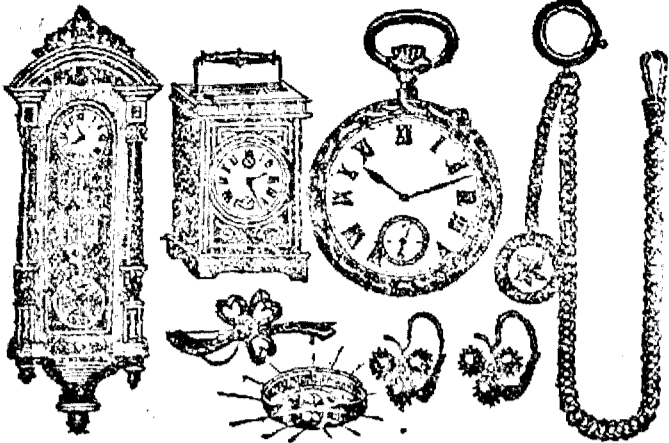
Mare depozit de tot felul de

Împletituri de sîrmă cu prețul de 50, 56, 68 80 și 90 fil. 1 m.

Aceste împletituri au avantajul, că numai după ce sunt gata, se țincuesc, și astfel întrec orice alte fabricate.

Împletiturile stau întinse bine, și țincuiala le întărește și mai tare, așa, că spre acelaș scop se pot folosi și împletituri mai mici din oricare alte împletituri.

Cele mai bune
OROLOGE
cele mai solide și
cele mai după
modă juvaerice
atât pe bani gata
— cât și —

IN RATE
pe lângă chezașie
de 10 ani și pre-
țuri ieftine, life-
rează cea mai
bună prăvălie în
aceasta privință în
întreagă Ungaria este

Brauswetter János orologier Szeged.
Se trimite CATALOGE cu 2000 chipuri gratuit și franco.

Cel dintâu atelier de pietri monumentale
cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA măiestru de
și pietri de
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador
Din pietri de mormânt magazina se află în
Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.
Cancelaria și magazinul central:
Kolozsvár, Dézsma-u. 21.
Telefon 662.
Filiale: Nagyvárád, Nagyszeben, Déva și Bánpatak.

Prăvălia de instrumente
musicale a lui

BABOS BÉLA
Nagyszeben
Kleiner Ring 24.

Atrage atențiunea on.
public din loc și din
provincie asupra ma-
reului său atelier de
reparat instrumente
musicale aranjat în
mod exemplar unde se
repară și se fabrică tot
felul de instrumente
musicale cu coarde, de
al-mă, harmonice, gra-

mofoane (fonografe), tambure și cimbale, în mod special sub
supravegherea personală și cu prețuri convenabile. Se pot găsi
și tot felul de părți cari compun Instrumentul

Piane și harmonice
In salonul de piane
F.A. Kauffmann
Sibiu, Gr. Ring 14

se țin piane numai dela firmele cele mai renumite
„Zetter și Winkelmann“, Braunschweig.
F. Robert Reinhold, Viena Belehradek, Viena.
„Lauberger și Gloss“, Viena. Kotykievitz, Viena.
A. Petrof, Königrätz-Viena. Estey-Organ, Londra
Reparaturi speciale solide și garantate.

Iară trebuie să strig!

Că fiecare femeie e bucuroasă de renumele bun al
bucătăriei sale, și ca acest renume să nu fie știr-
bit, își alege aromatele (dresurile).

Cel mai bun aromat e ardeul pat. a lui KÁLMÁN

„Biborpaprika“

care nefiind tare, dă mâncării culoare excelentă și aromă minunată. Chiar
și suferinșilor de stomac le este nestrictăcioasă. Se poate căpăta numai în
pachete originale scutite cu prețurile următoare:

1 cutie de 1 kilogr. 6— cor. 1 cutie de 1/4 kilogr. 1-80 cor.
1 „ „ 1/2 „ 3-30 „ 1 „ „ 1/8 „ 1— „

— Se poate căpăta dela oricare băcănie și prăvălie de coloniale. —
Poftiți și cercați! Nenumăraose epistole de recunoștință!

Kálmán József, export de ardeiu, Szeged, Dugonics-tér 24.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre,
dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

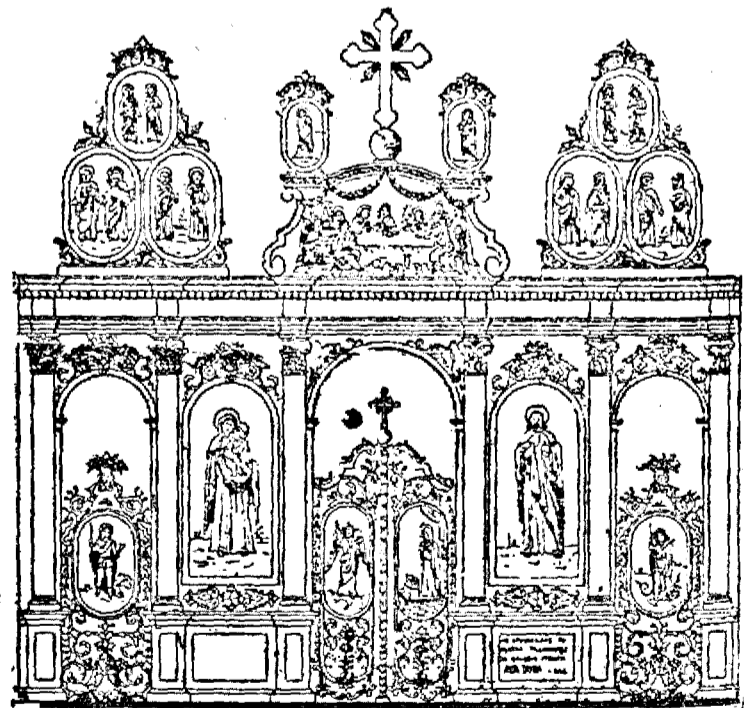
bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-dia-
mant, coase rele sau mol nu se găsesc între ele. Pentru trăinicia fiecărei
bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.
Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2— 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —
Comandele se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase
Kaposvár, Fő-utca 22 T.

Urr György sculptor,
GAȘOVIA

Primul atelier din Ungaria de sculptură pentru mon-
tarea bisericilor provăzut cu motoare.
KASSA, Bethlen körut Nr. 24.

Recomand on. preoțimi atelierul meu celebru.
Fac altare artistic lucrate, precum am-
voane, iconostase, străni și altele. ::
101 certificate de recunoștință.
Se trimite planuri la dorință precum și preț-curent.